

ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶ SHIRAK MARZ

Մարզկենտրոնը՝ *Marz centre*
ք. Գյումրի Gyumri town

Տարածաշրջանները՝ *Territories*
Արթիկ Artik
Ախուրյան Akhuryan
Անի Ani
Ամասիա Amasia
Աշոցք Ashotsk

Քաղաքները՝ *Towns*
Գյումրի Gyumri
Արթիկ Artik
Մարալիկ Maral

Տարածքը Territory	2 680 քառ.կմ/ sq. km
Հայաստանի Հանրապետության տարածքում մարզի տարածքի տեսակարար կշիռը, % Territory share of the marz in the territory of the Republic of Armenia, %	9.0
Համայնքներ, 2020 թ. տարեկգրի դրությամբ Communities, as of the beginning of 2020	42
Քաղաքներ Towns	3
Գյուղեր Villages	127
Բնակչության թվաքանակը 2020թ. տարեկգրի դրությամբ Population number as of the beginning of the year, 2020	231.4 հազ.մարդ/ ths. person
<i>այդ թվում՝</i> <i>including:</i>	
քաղաքային urban	135.6 հազ. մարդ/ ths. person
գյուղական rural	95.8 հազ.մարդ ths. person
Հայաստանի Հանրապետության բնակչության ընդհանուր թվաքանակում մարզի բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը 2019 թ., % Share of marz population in the total population of the Republic of Armenia 2019, %	7.8
Քաղաքային բնակչության թվաքանակի տեսակարար կշիռը 2019 թ., % Share of urban population size 2019, %	58.6
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր Agricultural land	210 876.8 հա/ ha
այդ թվում՝ վարելահողեր including: arable land	78 143.0 հա/ ha

Շիրակի մարզը գտնվում է հանրապետության հյուսիս-արևմուտքում՝ ք. Գյումրի մարզկենտրոնով:

Պետական սահմանով արևմուտքից սահմանակից է Թուրքիային, հյուսիսից՝ Վրաստանին, արևելքից սահմանակից է Լոռու մարզին և հարավից՝ Արագածոտնի մարզին:

Շիրակի մարզը, լինելով ծովի մակերևույթից մոտ 1 500-2 000 մ բարձրության վրա (մարզի 52 գյուղեր գտնվում են ծովի մակերևույթից մոտ 1 500-1 700 մ, իսկ 55-ը՝ 2 000 մ բարձրության վրա), հանդիսանում է Հայաստանի ամենացրտաշունչ տարածաշրջանը, որտեղ ձմռանը օդի ջերմաստիճանը երբեմն հասնում է -46°C-ի:

Մարզի տարածքով են անցնում Հայաստանը Վրաստանին կապող գլխավոր երկաթգիծը և ավտոմոբիլային խճուղին: Այստեղ իրար են միանում Հայաստանի և Թուրքիայի երկաթուղային և ավտոճանապարհային ցանցերը:

Սևանա լճից հետո մեծությամբ երկրորդ ջրային ավազանը և մարզի միակ լիճը Արփին է, որն ունի ծովի մակերևույթից ավելի քան 2 000 մ բարձրություն: Լճից սկիզբ է առնում Արաքս գետի ձախակողմյան վտակ՝ Թուրքիայի հետ սահմանային, Ախուրյան գետը:

Ախուրյան գետի վրա գործում է Ախուրյանի ջրամբարը, որն իր 526 մլն. մ³ ծավալով խոշորագույնն է հանրապետությունում:

Ախուրյան գետի վրա գործում են 8 ՀԷԿ-ներ: Մարզի տարածքում է գտնվում նաև Մանթաշի ջրամբարը:

Ջավախք-Շիրակ բարձրավանդակի կենսաբազմազանության պահպանման համար մարզում գործում է «Արփի լիճ» ազգային պարկը:

Շիրակի մարզի արդյունաբերության առաջատար ճյուղերն են սննդամթերքի և խմիչքների և ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրությունը: Հայտնի են Արթիկի, Անիի տուֆն ու պեմզան:

Բեռնաուղևորափոխադրումները մարզում իրականացվում են ավտոմոբիլային տրանսպորտով (մարզում գործում է օդանավակայան, որն ապահովում է օդային կապ արտաքին աշխարհի հետ):

2019թ.-ին մարզի տնտեսության հիմնական հատվածների տեսակարար կշիռները Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան ճյուղերի ընդհանուր ծավալում կազմել են.

- արդյունաբերություն՝ 3.3%,
- գյուղատնտեսություն՝ 10.4%,
- շինարարություն՝ 6.3%,
- մանրածախ առևտուր՝ 3.9%,
- ծառայություններ՝ 1.6%:

Մարզկենտրոն Գյումրի քաղաքը (2020թ. տարեկզբին 112.4 հազ. բնակիչ) գտնվում է Երևանից 118 կմ հեռավորության վրա, բարձրությունը ծովի մակերևույթից շուրջ 1 550 մ է:

Քաղաքը գտնվում է Ախուրյան գետի ձախ ափին:

Shirak marz is situated in the north-west of the Republic, with Gyumri marz centre.

In the West it borders with Turkey, in the North it borders with Georgia, in the East –Lori marz and in the South – Aragatsotn marz.

Being at the height of 1 500-2 000 m above sea level (52 villages of the marz are at the height of 1 500-1 700 m above sea level and 55 villages – 2 000 m), the marz is the coldest region of Armenia, where the air temperature sometimes reaches -46°C in winter.

The main railway and automobile highway connecting Armenia with Georgia pass through the marz territory. The railway and motor-road networks of Armenia and Turkey are connected here.

The second largest water basin after Lake Sevan and the only lake in the marz is Arpi, which is more than 2 000 m above sea level. From the lake begins Akhuryan River which is the left tributary of the Araks River and frontier with Turkey.

On the Akhuryan river frontier with Turkey the Akhuryan reservoir was built that is the biggest in the country by its volume of 526 mln. m³.

There are 8 HPPs on the Akhuryan River. There is also a Mantash reservoir in the region.

There is “Lake Arpi” National Park in the region to preserve the biodiversity of Javakhk-Shirak Plateau.

The leading branches of industry of Shirak marz are production of food, including beverages and production of other non-metal mineral products. Tufa and pumice of Artik and Ani are well-known.

Freight and passenger transportations in the marz are implemented by road transport (the airport is situated in the marz that provides air connection with external world).

The share of economy main branches of the Republic of Armenia Shirak marz in 2019 in total volume of correspondent branches of the republic comprised:

- industry 3.3%,
- agriculture 10.4%,
- construction 6.3%,
- retail trade 3.9%,
- services 1.6%.

Marz center Gyumri town (112.4 ths. inhabitants as of the beginning of 2020) is situated in 118 km distance from Yerevan, the height above sea level is about 1 550 m.

The town is situated on the left bank of Akhuryan river.

Այն բնակչության թվաքանակով և իր նշանակությամբ շարունակում է համարվել Հայաստանի Հանրապետության երկրորդ քաղաքը:

Գյումրին միշտ եղել է արվեստի և մշակույթի քաղաք: 1912թ. առաջին անգամ Գյումրիում է բեմադրվել Ա.Տիգրանյանի «Անուշ» օպերան և դրվել ազգային օպերային թատրոնի հիմքը, 1935թ. հիմնադրվել է տիկնիկային թատրոնը՝ առաջին մանկական թատրոնը Հայաստանում:

1920թ. հունվարին Գյումրի քաղաքում բացվել է առաջին համալսարանը Հայաստանում:

1988թ. ավերիչ երկրաշարժից 30 տարի անց վերականգնվող Գյումրին շարունակում է մնալ Հայաստանի Հանրապետության մշակութային կարևոր օջախներից մեկը, իսկ «Կումայրի» արգելոց-թանգարանը յուրօրինակ իրան է զբոսաշրջության զարգացման համար:

Քաղաքում զարգացած է մշակող արդյունաբերությունը:

Արթիկ քաղաքը (2020թ. տարեսկզբին՝ 17.8 հազ. բնակիչ, Երևանից 100 կմ հեռավորության վրա) գտնվում է Արագած լեռնազանգվածի հյուսիս-արևմտյան լանջին, բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1 760 մ է: Քաղաքով անցնում են Մարալիկ-Գյումրի երկաթգիծը և Ապարան-Գյումրի խճուղին:

Քաղաքի արդյունաբերական արտադրանքի հզորության հենարաններն են սննդի, ապակյա կաղապարների, մեքենասարքավորանքների և հատուկ նշանակության սարքերի արտադրությունը:

Մարալիկ քաղաքը (2020թ. տարեսկզբին՝ 5.4 հազ. մարդ, Երևանից 90 կմ հեռավորության վրա) գտնվում է Արագած լեռնազանգվածի արևմտյան լանջին, բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1 920 մ է: Քաղաքով է անցնում Գյումրի-Թալին-Երևան մայրուղին:

Քաղաքում զարգացած են տեքստիլ արդյունաբերությունը, շինանյութերի արդյունահանումը և գյուղատնտեսությունը

It is continued to be the second town of the Republic of Armenia by its population number and importance.

Gyumri has always been a city of art and culture. In 1912 A. Tigranyan's "Anush" opera was staged for the first time in Gyumri and founded the foundation of the National Opera Theater, in 1935 Puppet Theater was founded - the first children's theater in Armenia.

In 1920 January the first university of Armenia opened in Gyumri.

In 30 years after the devastating earthquake of 1988, renewable Gyumri remains one of the most important cultural centers of the Republic of Armenia, and the "Kumayri" Reserve-Museum is a unique impetus for tourism development.

Processing industry is developed in the town.

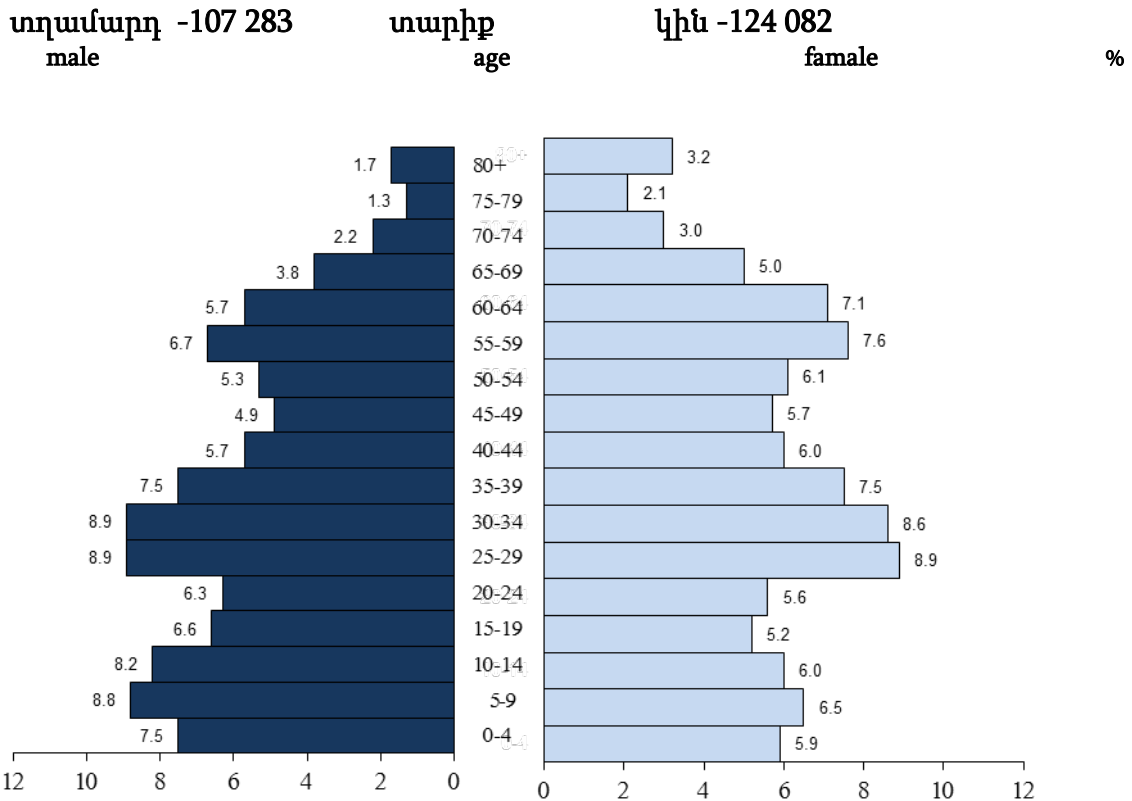
Artik town (17.8 ths. inhabitants as of the beginning of 2020, is situated in 100 km distance from Yerevan) is situated on the North-West breast of Aragats massif, the height above sea level is 1 760 m. Maralik-Gyumri railway and Aparan-Gyumri highway pass through the town.

Supports of town industrial produce capacity are food, glass block, machine equipments and quailified equipments production.

Maralik town (5.4 ths. Inhabitants as of the beginning of 2020, is situated in 90 km distance from Yerevan)is situated on the western breast of Aragats massif, the height above sea level is 1 920 m. Gyumri-Talin-Yerevan highway passes through the town.

The textile industry, mining of building materials and agriculture are developed in the town.

ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ՄՇՏԱԿԱՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՍԵՌԱՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԲՈՒՐԳԸ,
 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
 AGE AND SEX PYRAMID OF SHIRAK MARZ DE JURE POPULATION
 2020 as of January 1

ՄԱՆՐԱԾԱՆ ԱՌԵՎՏՐԻ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐ
 RETAIL TRADE UNITS

	Քանակը Number					
	2015	2016	2017	2018	2019	
Մանրածախ առևտրի օբյեկտներ, ընդամենը	1 247	1 196	1 207	1 207	1 280	Retail trade units, total
<i>այդ թվում՝</i>						<i>including:</i>
խանութներ	841	910	939	945	1 044	shops
կրպակներ	329	212	190	182	154	kiosks
գյուղատնտեսական արտադրանքի շուկաներ	2	2	2	2	2	markets of agricultural produce
սպառողական ապրանքների շուկաներ	5	3	3	3	4	markets of consumer goods
առևտրի այլ օբյեկտներ	70	69	73	75	76	other trade units

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
EDUCATIONAL INSTITUTIONS

	Քանակը Number					
	2015	2016	2017	2018	2019	
Պետական նախադպրոցական	51	50	101	114	115	State pre-school
Պետական հանրակրթական	167	165	162	161	159	State general educational
Ոչ պետական հանրակրթական	5	4	5	5	4	Non-state general educational
Երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	28	28	27	30	30	Musical, art schools, creative centers for children
Պետական նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական ¹	5	5	6	6	6	State preliminary vocational educational ¹
Պետական միջին մասնագիտական ուսումնական	9	9	9	9	9	State middle vocational educational
Ոչ պետական միջին մասնագիտական ուսումնական	3	3	2	2	2	Non-state middle vocational educational
Պետական բարձրագույն ուսումնական	1	1	1	1	1	State higher educational
Պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատության մասնաճյուղ	5	5	5	5	5	Branch of state higher educational
Ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական	2	2	2	2	2	Non-state higher educational

ՔԱՂԱՔՆԵՐ
TOWNS/CITIES

Անվանումը	Town name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ² Number of de jure population as of January 1, 2020, person ²
Գյումրի	Gyumri	112 412
Արթիկ	Artik	17 750
Մարալիկ	Maralik	5 408

¹ Ներառյալ այն միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունները, որոնք իրականացնում են նախնական (արհեստագործական) ծրագիր:

Including those middle vocational educational institutions, which implement preliminary vocational program.

² Հայաստանի Հանրապետության քաղաքների բնակչության թվաքանակը ներկայացված է Հայաստանի Հանրապետության 2011թ. մարդահամարի հիմքով վարվող բնակչության ընթացիկ հաշվառմամբ:

Population of city/towns of the Republic of Armenia are presented according to the current population statistics based on the 2011 Population Census of the Republic of Armenia.

ԳՅՈՒՂԵՐ
VILLAGES

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ¹ Number of de jure population of January 1, 2020, person ¹
Ախուրյանի տարածաշրջան Axuryan district			
1	Ազատան	Azatan	5 908
2	Ախուրիկ	Akhurik	1 106
3	Ախուրյան	Akhuryan	9 208
4	Այգաբաց	Aygabats	745
5	Առափի	Arapi	1 692
6	Արևիկ	Arevik	1 809
7	Բայանդուր	Bayandur	713
8	Բասեն	Basen	1 280
9	Բենիամին	Beniamin	691
10	Գետք	Getk	603
11	Երազգավորս	Erazgavors	1 554
12	Լեռնուտ	Lernut	169
13	Կամո	Kamo	1483
14	Կապս	Kaps	623
15	Կառնուտ	Karnut	988
16	Կարմրաքար	Karmraqar	46
17	Կրաշեն	Krashen	256
18	Հայկավան	Haykavan	1 263
19	Հացիկ	Hatsik	1 086
20	Հացիկավան (Մայիսյան կայարան)	Hatsikavan (Mayisyan kayaran)	42
21	Հովունի	Hovuni	624
22	Հովիտ	Hovit	557
23	Ղարիբջանյան	Gharibjanyan	983
24	Ախուրյան կայարան	Akhuryan kayaran	18
25	Մայիսյան	Mayisyan	1 651
26	Մարմաշեն	Marmashen	1 404
27	Մեծ Սարիար	Mets Sarian	402

¹ ՀՀ մարզերի գյուղերի այս տվյալների սկզբնաղբյուրը՝ համայնքների կողմից տարեկան կտրվածքով ներկայացվող «Գյուղական բնակչության սեռատարիքային կազմը» վիճակագրական հաշվետվություններն են: Այդ սկզբնաղբյուրներով ՀՀ 954 գյուղական բնակավայրերի մշտական բնակչության թվաքանակների հանրագումարը՝ ամբողջությամբ և ըստ մարզերի, ունի որոշակի շեղում բնակչության ընթացիկ հաշվառման համանուն տվյալներից, որոնք խարսխված են Արդարադատության նախարարության Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման և Ոստիկանության (ճշգրտված՝ տ/տ կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտության արդյունքներով) վարչական ռեգիստրների տվյալների վրա: Ընդ որում, վերջինս վերագնահատված է ՏՏԿԱՀ արդյունքներով ստացված միգրացիայի տվյալներով (շեղումը՝ 01.01.2020թ.-ի դրությամբ ՀՀ մասշտաբով՝ կազմել է +10.8%): Շեղումը հիմնականում պայմանավորված է գյուղերի միջև տվյալ տեղեկատվության գրանցման, փոխանակման, համադրման և անվանական տվյալների մակարդակով ստուգաճշտման համակարգի բացակայությամբ:

The sources of these data on RA villages are statistical annual reporting forms «Age and Sex composition of rural population» provided by the communities. According to this source the total resident population of RA 954 villages, as a whole and by marzes (regions), have some deviation from the same data of current statistics of population, which are based on the administrative registers of the Civil Status of the Ministry of Justice and the Police (Adjusted by the Results of Integrated Living Conditions Survey), while the latter is statistically adjusted by the migration results of ILCS (as of 01.01.2020 the deviation comprised +10.8% for the Republic). The deviation is mainly due to the lack of a system for recording, sharing, comparing and nominal data level calibration of the information given between the villages.

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ¹ Number of de jure population of January 1, 2020, person ¹
28	Շիրակ	Shirak	1 192
29	Ոսկեհասկ	Voskehask	2 041
30	Ջաջուր	Jajur	620
31	Ջաջուրավան	Jajuravan	216
32	Ջրառատ	Jrarat	981
33	Վահրամաբերդ	Vahramaberd	1 227
34	Փոքրաշեն	Poqrashen	200
35	Քեթի	Qeti	1 067
Ամասիայի տարածաշրջան Amasia district			
1	Ալվար	Alvar	112
2	Արավետ	Aravet	-
3	Աղվորիկ	Aghvorik	72
4	Ամասիա	Amasia	1 656
5	Արդենիս	Ardenis	205
6	Արեգնադեմ	Areknadem	429
7	Բանդիվան	Bandivan	221
8	Բերդաշեն	Berdashen	164
9	Պաղակն	Paghkn	100
10	Բյուրակն	Byurakn	634
11	Գառնատիճ	Garnarich	184
12	Եղնաջուր	Eghnajur	30
13	Գտաշեն	Gtashen	203
14	Կամխուտ	Kamkhut	11
15	Ջարիշատ	Zarishat	86
16	Երիզակ	Erizak	-
17	Ջորակերտ	Zorakert	174
18	Դարիկ	Darik	14
19	Ծաղկուտ	Tsaghkut	127
20	Լորասար	Lorasar	-
21	Հովտուն	Hovtun	155
22	Մեղրաշատ	Meghrashat	363
23	Շաղիկ	Shaghik	86
24	Ողջի	Voghji	357
25	Ջրածոր	Jradzor	247
Աշոցքի տարածաշրջան Ashotsk district			
1	Աշոցք	Ashotsk	2 815
2	Արփենի	Arpeni	370
3	Բաշգյուղ	Bashgyugh	56
4	Բավրա	Bavra	686
5	Գոգհովիտ	Goghovit	424
6	Ջուլգաղբյուր	Zuygaghbyur	532
7	Թավշուտ	Tavshut	388
8	Թորոսգյուղ	Torosgyugh	369
9	Լեռնագյուղ	Lernagyugh	23
10	Կարմրավան	Karmravan	234
11	Կաթավասար	Kaqavasars	128

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ¹ Number of de jure population of January 1, 2020, person ¹
12	Կրասար	Krasar	547
13	Հարթաշեն	Hartashen	119
14	Հողմիկ*	Hoghmik*	422
15	Ձորաշեն	Dzorashen	224
16	Ղազանչի	Ghazanchi	648
17	Մեծ Մեպասար	Mets Sepasar	919
18	Մուսայելյան	Musayelyan	355
19	Սալուտ	Salut	99
20	Սարագյուղ	Saragyugh	258
21	Սարապատ	Sarapat	106
22	Սիզավետ	Sizavet	396
23	Վարդաղբյուր	Vardaghbyur	139
24	Ցողամարգ	Tsoghamarg	596
25	Փոքր Սարիար	Poqr Sarian	261
26	Փոքր Մեպասար	Poqr Sepasar	215
Անիի տարածաշրջան Ani district			
1	Աղին	Aghin	549
2	Անիավան	Aniavan	371
2	Անիպեմզա	Anipemza	353
4	Բագրավան	Bagravan	817
5	Նորշեն	Norshen	-
6	Գուսանագյուղ	Gusanagyugh	945
7	Իսահակյան	Isahakyan	1 039
8	Բարձրաշեն	Bardzrashen	-
9	Լանջիկ	Lanjik	958
10	Լուսաղբյուր	Lusaghbyur	707
11	Հայկաձոր	Haykadzor	499
12	Չիթհանքով	Dzithanqov	1 441
13	Ձորակապ	Dzorakap	1 236
14	Շիրակավան	Shirakavan	810
15	Ջրափի	Jrapi	871
16	Սառնաղբյուր	Sarnaghbyur	3 510
17	Սարակապ	Sarakap	615
18	Քարաբերդ	Qaraberd	1 124
Արթիկի տարածաշրջան Artic district			
1	Անուշավան	Anushavan	2 132
2	Արևշատ	Arevshat	1 912
3	Գեղանիստ	Geghanist	1 230
4	Գետափ	Getap	858
5	Լեռնակերտ	Lernakert	1 388
6	Լուսակերտ	Lusakert	651
7	Հայկասար	Haykasar	221
8	Հայրենյաց	Hayrenyats	750

* Նախկինում եղել է Ամասիայի տարածաշրջանում :
Previously it was included in Amasia district.

	Անվանումը	Name	Մշտական բնակչության թվաքանակը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, մարդ ¹ Number of de jure population of January 1, 2020, person ¹
9	Հառիճ	Harich	1 525
10	Հոռոմ	Horom	2 084
11	Հովտաշեն	Hovtashen	353
12	Մեծ Մանթաշ	Mets Mantash	2 420
13	Մեղրաշեն	Meghrashen	1 242
14	Նահապետավան	Nahapetakan	818
15	Նոր կյանք	Nor kyank	1 564
16	Պեմզաշեն	Pemzashen	3 351
17	Սարալանջ	Saralanj	1 294
18	Սարատակ	Saratak	1 375
19	Սպանդարյան	Spandaryan	1 588
20	Վարդաքար	Vardaqaqar	663
21	Տուֆաշեն	Tufashen	422
22	Փանիկ	Panik	3 184
23	Փոքր Մանթաշ	Poqr Mantash	3 018

**ՇԻՐԱԿԻ ՄԱՐԶԻ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ 10 000 ԲՆԱԿԻՉ ՈՒՆԵՑՈՂ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԻ ՇԱՐՔ ԲՆՈՒԹԱԳՐԻՉՆԵՐ, 2019թ.
SOME SOCIAL INDICATORS OF DISTRICT COMMUNITY WITH
10 000 POPULATION IN SHIRAK MARZ, 2019**

	Ընդամենը Total	նրանցից՝ including:		
		կանայք ¹ women ¹	տղամարդիկ ¹ men ¹	
Բնակչությունը, մարդ	10 000	5 354	4 646	Population, person
Ծնվածներ, մարդ	122	59	63	Births, person
Մահացածներ, մարդ	105	52	53	Deaths, person
Ամուսնություններ	42	X	X	Marriages
Ամուսնալուծություններ	11	X	X	Divorces
Մեկբնակչի ապահովվածությունը նդհանուր բնակավայրերում, քառ.մ	31.6	X	X	Total area of housing stock provided per inhabitant, square metre
Կրթության ոլորտ, հաճախումը կրթության հաստատություններ, մարդ՝				Education sphere, attendance to educational institutions, person
նախադպրոցական	245	113	132	pre-school
հանրակրթական	1 356	643	713	general schools
երաժշտական, արվեստի, գեղարվեստի դպրոցներ, մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոններ	163	106	57	musical, art schools, creative centers for children
նախնական մասնագիտական (արհեստագործական)	41	13	28	preliminary vocational
միջին մասնագիտական	77	40	37	middle vocational
բարձրագույն մասնագիտական	153	93	60	higher vocational
Առողջապահության ոլորտ՝				Public health sphere
հաճախել են պոլիկլինիկատարվարն ընթացքում (հաճախումների քանակը)	40 933	...	...	annual attendance to polyclinic during the year (number of attendances)
Մարզիկներ, մարդ	267	47	220	Athletes, person
Զբաղվածներ, մարդ	3 989	1 726	2 263	Employed, person
նրանցից՝ գիտական հիմնարկներում	3	1	2	including- in Science establishments
նրանցից՝ գիտություն ոլորտ	0.3	-	0.3	including- doctors of Science
գիտության թեկնածուներ	1	-	1	candidates of Science
ուսուցիչներ	130	114	16	teachers
բժիշկներ	25	...	...	physicians
միջին բուժանձնակազմ	55	...	...	paramedical personnel
Գործազուրկներ, մարդ	767	381	386	Unemployed, person
Սոցիալական ապահովության ոլորտ				Social insurance sphere
ընդամենը կենսաթոշակառուներ, տարեվերջի դրությամբ, մարդ	1 701	1 061	640	total pensioners/ as of the end of the year/ person
աղքատության ընդհանրական ապաստամիանվազրամական օգնություն ստացող ընտանիքներ	584	X	X	families that get poverty family benefit and one-time benefit
Հաճախումների քանակը տարվարն ընթացքում				Annual attendance during the year
գրադարան	17 352	...	...	library
թատրոն	2 489	...	...	theatre
համերգ	1 012	...	...	concert
թանգարան	3 664	...	...	museum
Իրավական ոլորտ				Law sphere
հանցագործության դեպքերի քանակը, տարվարն ընթացքում	61	X	X	total crimes, during the year
այդ թվում՝ ոչ մեծ ծանրության	27	X	X	of which - not grave crime
միջին ծանրության	23	X	X	medium crime
ծանր	10	X	X	grave crime
առանձնապես ծանր	1	X	X	special grave crime

¹Ցուցանիշները հաշվարկային են:
The indicators are accountable.